

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2007. február 27.)

Görögország 2006–2009 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2007/C 70/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

1. 2007. február 27-én a Tanács megvizsgálta Görögország 2006–2009 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját ⁽²⁾ ⁽³⁾.
2. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP éves növekedése nagyjából állandóan 4 % körül lesz. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében úgy tűnik, hogy a forgatókönyv 2006 és 2007 esetében megalapozott, azt követően – mikor a növekedés várható alakulása kissé felfelé torzítottnak tűnik – pedig optimista növekedési feltételezéseken alapul. A program inflációs előrejelzései a programidőszak későbbi éveit tekintve alacsonynak tűnnek.
3. 2006 tekintetében a Bizottság szolgálatának 2006. őszi előrejelzése és az új változat szerint az államháztartási hiány 2006-ban a GDP 2,6 %-a lesz, amely teljesen megegyezik a stabilitási program előző változatában meghatározott célkitűzéssel. Az összkiadások megfelelnek a 2006-os költségvetésben meghatározott célkitűzésnek. Míg a kiadások főbb kategóriái esetében meghatározott célkitűzéseket nagyjából elérték, a nem természetbeni szociális kiadások csökkentése révén kompenzálták az állami beruházásoknak a GDP 0,5 %-át kitevő túllépését. Az összbevétel kicsit magasabb volt a vártnál. Az egyszeri intézkedéseket részben az év közepén végrehajtott, többek között az üzemanyagot és a cigarettát terhelő jövedéki adó emelésére, valamint a mobiltelefonos szolgáltatásokra kivetett adótartalom növelésére irányuló állandó intézkedésekkel helyettesítették. Az ezen állandó intézkedések révén befolyt bevétel kompenzálta az egyszeri bevételek csökkenését, amely a GDP 2006. évi költségvetésben meghatározott 0,6 %-áról 0,4 %-ra esett vissza.
4. A program költségvetési stratégiája a túlzott hiány 2006-ig történő megszüntetését tűzi ki célul. Azt követően az államháztartási hiány a tervek szerint tovább csökken a programidőszak alatt, a GDP 1,2 %-ára 2009-re. A 2006–2009 közötti, a GDP 1,5 százalékponttal megfelelő mértékű hiánycsökkenés majdnem egyenlően köszönhető a bevétel-növekedésnek és a kiadáscsökkentésnek. Az összbevétel a bevételi oldalon a várakozások szerint GDP-arányosan 0,75 százalékpontot növekszik, főként a közvetett adók és a társadalombiztosítási hozzájárulások miatt. A kiadási oldalon az összkiadás az előrejelzések szerint a GDP 0,75 százalékpontot megfelelő mértékben csökken ugyanezen időszak alatt, amelyből 0,5 százalékpontnyit az alacsonyabb kamatkifizetések okoznak. Következésképpen az elsődleges kiadások csökkenése a várakozások szerint csak 0,25 százalékpontot tesz majd ki. A szociális kiadások a tervek szerint a GDP 0,5 százalékpontnyit megfelelő mértékben nőnek, amelyet

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.2.8., az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Az aktualizált változatot a magatartási kódexben meghatározott december 1-jei határidőt követő két hét elteltével nyújtották be.

⁽³⁾ A görög hatóságok olyan új GDP-adatokat továbbítottak az Eurostatnak az 1995–2005 közötti időszakra vonatkozóan, amelyek a GDP-szintek hirtelen felfelé módosítását tükrözik. Erre a módosításra az Eurostat statisztikai gyakorlatának való megfelelés rendszeres értékelésének keretében került sor. Az Eurostat jelenleg is folytatja ezen adatok felülvizsgálatát. Az aktualizált görög stabilitási program és annak értékelése felül nem vizsgált GDP-adatokon alapul. Az Eurostat visszavonta a korábbi görög költségvetési adatokkal kapcsolatos fenntartásait.

nagyban kompenzál az egyéb kiadási kategóriákban – főleg a kollektív fogyasztás területén – bekövetkező, 0,75 százalékpontot elérő csökkenés. Az elsődleges többlet mintegy 1 százalékponttal nő a programidőszak alatt és 2009-re eléri a GDP majdnem 3 %-át. Bár az előző programmal összehasonlítva a 2006–2008-as célkitűzések ugyanolyan makrogazdasági forgatókönyv mellett nagyjából változatlanok maradtak, a 2006-os kiigazítás jelentősebb, mivel a 2005-ös hiány (a GDP 5,2 %-a) magasabb a 2005. decemberi változatban előre jelzetté (a GDP 4,3 %-a).

5. A közös módszertannak megfelelő strukturális egyenleg (tehát a ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított egyenleg) a tervek szerint a GDP mintegy 3,5 %-át kitevő 2006. évi hiányról a GDP 1,75 %-át kitevő hiányra javul a programidőszak végén (2009-ben). A stabilitási program előző változatával egyezően a program strukturális egyensúlyi pozíciót, illetve strukturális többletet határoz meg középtávú költségvetési célkitűzésként, amelyet a program azonban nem kíván elérni a programidőszakban. Mivel a középtávú célkitűzés szigorúbb az irányadó minimumértéknél (amely a becslések szerint a GDP mintegy 1,5 %-át kitevő strukturális hiány), megvalósítása valószínűleg biztonsági tartalékot nyújt a túlzott hiány felmerülésével szemben. A középtávú célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok számára kijelölt sávon belül van, és megfelelően tükrözi a potenciális kibocsátás hosszú távú átlagos növekedését és az adósságrátát.
6. A programban szereplő költségvetési előrejelzések kockázatai 2007-ig nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek, azt követően azonban a programban előre jelzetté rosszabbul alakulhat a költségvetés teljesítménye. A program különösen 2008 és 2009 tekintetében nem ad megfelelő tájékoztatást a tervezett intézkedésekről, és optimista makrogazdasági forgatókönyvet vesz alapul. Az elmúlt évek tapasztalatait alapul véve, bár nem volt csúszás az elmúlt két évben, nem zárható ki a programidőszak alatti túlköltekezés, míg elmaradhatnak a bevételek, amennyiben a közzétett, adókijátszás elleni intézkedések nem bizonyulnak hatékonyak.
7. E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal alkalmas arra, hogy 2006-ig a Tanács ajánlásának megfelelően megszüntessék a túlzott hiányt. Úgy tűnik azonban, hogy a költségvetési irányvonal a programidőszak alatt bekövetkező normál makrogazdasági ingadozások esetén nem nyújt elegendő biztonsági tartalékot a GDP 3 %-ában rögzített hiányküszöb átlépésével szemben. Görögország a túlzott hiány megszüntetését követő években várhatóan továbbra is kedvező időszakokkal szembesül. Ezen értékelés alapján a középtávú célkitűzés irányába ható kiigazítás program szerinti üteme különösen 2007-et követően megerősítésre szorul ahhoz, hogy összhangban legyen a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok esetében előírja, hogy a strukturális egyenleg éves javításának irányadó mértéke a GDP 0,5 %-a, kedvező gazdasági időszakokban viszont magasabbnak kell lennie, kedvezőtlen időszakokban pedig lehet alacsonyabb.
8. A bruttó államadósság a becslések szerint 2006-ban elérte a GDP 104 %-át, azaz jóval meghaladta a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaértéket. A program előrejelzése szerint az adósságráta a programidőszak alatt fokozatosan a GDP mintegy 13 százalékpontjával csökken, míg az állományalkalmazkodás csökkenése 2007-től felgyorsul. Az optimista növekedési előrejelzéseket, valamint a fent említett költségvetési hiánycélokhoz kapcsolódó kockázatot tekintve az adósságráta 2007 után a program előrejelzésénél kedvezőtlenebbül alakulhat. E kockázatértékelés alapján azonban úgy tűnik, hogy az adósságráta a programidőszak alatt elegendően csökken a referenciaérték felé.
9. Bizonytalan az előregedés hosszú távú költségvetési hatása Görögországban, mivel nem áll rendelkezésre nyugdíjkiadásokra vonatkozó hosszú távú előrejelzés, bár a Görögország 2002-es aktualizált stabilitási programjában szereplő legfrissebb adatok alapján valószínűleg jóval meghaladja az uniós átlagot, hosszú távon pedig a nyugdíjkiadások tekintélyes GDP arányos növekedése várható. A kiinduló költségvetési egyenleg – noha 2005-höz képest javult – a népesség előregedése okozta hosszú távú költségvetési hatások nélkül is még mindig nagy kockázatot jelent az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára nézve. Továbbá a bruttó adósság jelenlegi szintje jóval meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket, csökkentéséhez pedig hosszú időn keresztül magas elsődleges többletet kell elérni. Az államháztartás tervek szerinti konszolidációja, valamint az előregedéssel kapcsolatos kiadások valószínűleg jelentős növekedésének megállítása céljából hozott sürgős reformintézkedések hozzájárulnának az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez. Az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Görögország összességében magas kockázattal szembesül. Javítaná a hosszú távú fenntarthatóságra vonatkozó értékelés megbízhatóságát, ha rendelkezésre állnának a nyugdíjkiadásokra vonatkozó hosszú távú előrejelzések.

10. A stabilitási program a középtávú költségvetési stratégia szempontjából nem értékeli minőségileg a nemzeti reformprogram 2006. októberi végrehajtási jelentésének általános hatását. A program emellett nem ad rendszerezett tájékoztatást a nemzeti reformprogramban tervezett fő reformokkal járó közvetlen költségvetési költségekről vagy megtakarításokról, költségvetési előrejelzései pedig — 2007 kivételével — nem veszik kifejezetten figyelembe a nemzeti reformprogramban körvonalazott intézkedések államháztartási hatásait. A stabilitási programnak az államháztartás területére tervezett intézkedései azonban láthatólag összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányzottakkal. A nemzeti reformprogram végrehajtási jelentésében tervezett 2007-es intézkedések és fellépések többségét láthatóan belefoglalták a 2007. évi költségvetési törvénybe, még ha az intézkedésekre és végrehatásukra vonatkozó részletes leírás hiánya miatt bizonyos kétségek merülnek is fel a költségvetési hatással kapcsolatban.
11. A programban szereplő költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak.
12. Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

A Tanács úgy véli, hogy jelentős költségvetési konszolidációt követően, valamint az erőteljes növekedést ígérő kilátások alapján a program biztosítja a túlzott hiány 2006-ig történő megszüntetését, és eredményeket hoz a középtávú célkitűzés megvalósításában. A középtávú célkitűzés azonban nem valósul meg a programidőszak alatt. A kamatteher jelentős csökkenésén is alapuló konszolidáció bizonyos kockázatoknak van kitéve, mivel a különleges intézkedéseket csak részben nevezték meg 2007 után.

A fenti értékelés alapján Görögországot felkérjük arra, hogy:

- i. a kedvező időszakokat figyelembe véve, a túlzott hiány korrekcióját követően fokozza a középtávú célkitűzés felé ható kiigazítást és biztosítsa, hogy megfelelően csökkenjen az adósság/GDP-arány;
- ii. javítsa tovább a költségvetési eljárást, még inkább fokozva annak áttekinthetőségét, hosszabb távú perspektívájú költségvetési stratégiát részletezve, illetve eredményesen végrehajtva az elsődleges kiadások nyomán követésének és ellenőrzésének mechanizmusait.
- iii. az igen magas adósságszint és az előregedéssel kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése fényében javítson az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságán, a középtávú célkitűzés elérése, az állami nyugdíjkiadások és az egészségügyi kiadások ellenőrzés alatt tartása, valamint az ambiciózus reformok határozott végrehajtása révén, és haladéktalanul dolgozza ki a nyugdíjkiadásokra vonatkozó hosszú távú előrejelzést.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2005	2006	2007	2008	2009
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2006. december	3,7	4,0	3,9	4,0	4,1
	BIZ 2006. november	3,7	3,8	3,7	3,7	nincs adat
	SP 2005. december	3,6	3,8	3,8	4,0	nincs adat
HICP-infláció (%)	SP 2006. december	3,5	3,3	3,0	2,8	2,6
	BIZ 2006. november	3,5	3,3	3,3	3,3	nincs adat
	SP 2005. december	3,5	3,2	3,0	2,7	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽¹⁾	0,9	1,0	0,9	1,1	1,5
	BIZ 2006. november ⁽²⁾	1,5	1,5	1,5	1,8	nincs adat
	SP 2005. december ⁽¹⁾	1,1	1,1	1,1	1,5	nincs adat

⁽¹⁾ Hiányoznak különösen a feladatkör szerinti bontású államháztartási kiadásokra, a hosszú távú fenntarthatóságra és a potenciális GDP növekedéshez való hozzájárulásokra vonatkozó adatok.

		2005	2006	2007	2008	2009
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2006. december	- 5,2	- 2,6	- 2,4	- 1,8	- 1,2
	BIZ 2006. november	- 5,2	- 2,6	- 2,6	- 2,4	nincs adat
	SP 2005. december	- 4,3	- 2,6	- 2,3	- 1,7	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2006. december	- 0,4	2,0	2,0	2,4	2,9
	BIZ 2006. november	- 0,4	2,0	1,8	1,7	nincs adat
	SP 2005. december	0,9	2,3	2,4	2,8	nincs adat
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽¹⁾	- 5,6	- 3,0	- 2,8	- 2,3	- 1,8
	BIZ 2006. november	- 5,9	- 3,3	- 3,3	- 3,1	nincs adat
	SP 2005. december ⁽¹⁾	- 4,8	- 3,1	- 2,8	- 2,4	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽³⁾	- 5,6	- 3,4	- 2,8	- 2,3	- 1,8
	BIZ 2006. november ⁽⁴⁾	- 5,9	- 3,7	- 3,3	- 3,1	nincs adat
	SP 2005. december	- 4,8	- 3,7	- 2,8	- 2,4	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2006. december	107,5	104,1	100,1	95,9	91,3
	BIZ 2006. november	107,5	104,8	101,0	96,4	nincs adat
	SP 2005. december	107,9	104,8	101,1	96,8	nincs adat

Megjegyzés:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan az előző sorokhoz).

⁽³⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (a GDP 0,4%-a 2006-ban).

⁽⁴⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint (a GDP 0,4%-a 2006-ban).

⁽⁵⁾ A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozóan 3,7%-os, 3,8%-os, 3,6%-os és 3,5%-os becslült potenciális növekedés alapján.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ), a Bizottság szolgálatainak számításai